

hans Disposition. — Det kan vel paa en Maade synes at ville have været heldigere, om man havde valgt en anden Form for Salget, hvorefter Grunden og Kirkeruinen ikke ligefrem vare overdragte til Kjøberen; men jeg vil dog gjøre opmærksom paa, at ved nærmere at sætte sig ind i, hvad der fordres af Kjøberen, er der Meget, som taler for, at man maatte ordne Forholdet paa den Maade, som stet er. Man vil jo kunne indse, at der ikke kunde være Tale om, at Kjøberen skulde opføre Marmorkirken i den oprindelige Stil, som var paatænkt, da Kirken blev paabegyndt, idet det er velbekendt, at det vilde opsluge Summer, som vilde ligge langt udover, hvad man kunde vente, at denne Kjøber vilde eller kunde anvende paa den. Der forudsættes altsaa, at Stilen vel forsaavidt skulde bibeholdes, at den fuldførte Kirke kunde træde ind i en harmonisk Forbindelse med den oprindelige Del, men ikke saaledes, at den første Plan fuldstændig blev udført. Men naar dette er Tilfældet, vilde det have været et Baand for Kjøberen, om Kirkeruinen og Pladsen vare forblevne under Statens Bærg og ikke havde staaet til hans Disposition under Arbejds Udførelse, idet det selvfølgelig var nødvendigt, at enkelte underordnede Dele maatte modtage saadanne Forandringer, som den nye Plan for Kirkens Opførelse maatte medføre. Altsaa kan jeg isølge denne Betragtning forstaa, at det var nødvendigt, at Kjøberen fik Disposition over Kirkeruinen og Pladsen, saalænge Byggearbejdet stod paa; men med den Forpligtelse, som paahvilede Manden til at aflevere Kirken efter dens Fuldførelse, er det dog næsten en absurd Paastand, at man har stjenket ham disse 500,000 Kroner, thi hverken Kirken eller dens Grund kunne jo blive ham til 4 Skillinges Indtægt. — Jeg vil dernæst sige, at med Hensyn til den Paastand, som ligeledes er bleven fremført, at det var Staten uvedkommende, og ogsaa til en vis Grad, som det efter den ærede Talers Ytringer forekommer mig var Mening, Rigsdagen uvedkommende, om Pladsen blev anvendt til Fuldførelsen af den paabegyndte Kirke eller til et hvilket som helst andet Formaal, kan jeg henvise til, hvad det ærede Medlem for Ribe Amts 4de Valgkreds (Termanfen) yttrede igaar. Jeg er fuldkommen enig i hans Betragtning, og jeg vilde anfse det for i højeste Grad uheldigt, om man ved Dispositionen over Frederiks Kirken og Pladsen ikke tog Hensyn til en særlig Forpligtelse, som man havde overfor Kirken. Man maa jo huske paa, at baade den Plads, hvorpaa Kirken staar, og selve den derpaa opførte Bygning engang er stjenket til Kirken. Selv om den som ufuldført blev betragtet som en Gjenstand, hvorover man mere frit kunde disponere end over den fuldførte Kirke, saa har den dog hidtil været bestemt til Kirke, og der er vist heller ikke Tvivl om, at i det Dieblis Kirken kan blive fuldført for en Sum, som ikke over-

stiger, hvad Folkethinget og Regjeringen maatte anfse for passende at anvende paa dette Formaal, vilde man dog have gjort ikke saa ringe Offre for at faae Kirken opført i Overensstemmelse med den oprindelige Stil. Naar det er Tilfældet, og jeg tror ikke, at det med Sandhed kan benegtes, kan man ikke paa nogen Maade negte, at Regjeringen, idet den ved Salget af Pladsen har opnaaet at sikke eller i alt Fald tror at have sikket en Fuldførelse af Kirkebygningen, hvorved den saavel som Pladsen var bleven anvendt i Overensstemmelse med den oprindelige Bestemmelse, derved har fremmet et Formaal, som vi maa være den Tak skyldig for. Det er det Moment, som det forekommer mig, at det ærede Flertal har behandlet mest ubillig og urigtig. Det er ikke Tilfældet, hvad man siger, at Regjeringen kun havde Ret til at sælge Marmorkirken og Grunden for et konstant Pengeløb, det er ikke Tilfældet, der findes ikke nogen som helst Lovhjemmel for denne Paastand; thi naar man henviser til de Poster i Finantsloven, som jeg nys oplæste, indeholde de kun en Bemyndigelse til at føre denne Sum til Indtægt paa Finantsloven, men ikke Andet. Vil man af denne Bemyndigelse udlede nogen Ret for Regjeringen, vil denne Ret dog ikke være nogen anden end den, at man vilde kunne sige: Da intet af de Alternativer, hvorigennem Regjeringen hidtil har søgt at afslutte denne Sag, har kunnet gennemføres, giver man Regjeringen et Alternativ mere at vælge imellem, idet man foruden de tidligere, den ikke har gennemført, ogsaa giver den Tilladelse til at sælge Kirken. Man har altsaa aabnet Regjeringen Udgang til ad en ny Vej at søge Sagen ordnet, men man har ikke med et eneste Ord omtalt, at den skulde været affkaaren fra at gjøre det ad de tidligere Veie. Jeg kan til en vis Grad være enig med Mindretallet i Statsrevisionen i, at der ikke er draget megen Omhu for, at de Betingelser, som Kjøberen har paataget sig ved Kjøbet af Marmorkirken og Pladsen, virkelig vilde blive opfyldte paa en tilfredsstillende Maade, og i den Henseende er jeg ikke saa ganste enig med det ærede Medlem for Ribe benhaans 1ste Valgkreds (Rimestad) i, at det skulde være smaaligt at have forlangt mere betryggende Garantier for, at Kjøberen virkelig udfører de indgaaede Forpligtelser og udfører dem paa en fyldestgjørende Maade; tværtimod mener jeg, at, hvor Generens hans Tilbud end har været, maa det dog betænkes, at denne Generoffert er betinget af, hvorvidt hans Plan virkelig kommer til Udførelse, og hvorledes den kommer til Udførelse. Jeg formener saaledes, at der kunde være Grund til at fordrere mere betryggende Garantier, end der er opnaaet i Kjøbekontrakten. Videre kan jeg ikke gaa. Alle yderligere gaende Paastande overfor Regjeringen maa jeg for mit Vedkommende anfse for ubespøiede, og som Følge deraf kan jeg ikke stemme for Forslaget med den Mo-